

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАМСКО-УСТЬИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ул. Калинина, д.31,
пгт. Камское Устье, 422820

Калинин урамы, 31 йорт,
штп. Кама Тамагы, 422820

тел.: (884377) 2-18-85, факс: 2-20-70, e-mail: Kamuste.Ispolkom@tatar.ru, <http://kamskoye-ustye.tatarstan.ru>.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

04.08.2021

КАРАР

№ 729

«2021 елга Кама Тамагы муниципаль районының жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы юлларында юл эшләре турында» муниципаль программаны раслау хакында

Муниципаль район чикләрендәге гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерүне тәэмин итү максатларында «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. «2021 елга Кама Тамагы муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре турында» муниципаль программасын (1нче кушымта) расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Кама Тамагы муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенәң төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык буенча беренче урынбасары А.М. Шәрәфиевка йөкләргә.

Житәкче

Р. М. Заһидуллин

**«2021 елга Кама Тамагы муниципаль районының гомуми кулланылыштагы
 жирле эһәмияттәге юлларында юл эшләре турында» муниципаль программа
 паспорты (алга таба - программа)**

Муниципаль программаның исеме	«2021 елга Кама Тамагы муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле эһәмияттәге юлларында юл эшләре турында»
Программаның жаваплы башкаручысы	Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның максаты	Халыкның социаль-иқътисадый ихтыяжларын тәэмин итүче Кама Тамагы муниципаль районының торак пунктлары чикләрендә урнашкан гомуми файдаланудагы жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының, урам тротуарларының юл куркынычсызлыгы дәрәжәсен саклап калу, үстерү һәм арттыру
Программаның бурычлары	<p>1. Кама Тамагы муниципаль районының торак пунктлары чикләрендә урнашкан гомуми файдаланудагы жирле эһәмиятле автомобиль юлларының, урам тротуарларының сакланышын эксплуатацияләү һәм ремонт чараларын башкару юлы белән тәэмин итү.</p> <p>2. Жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм ясалма корылмаларны юлның тиешле категориясенә туры килә торган дәрәжәдә тоту, юлларны һәм корылмаларны карап тоту юлы белән башкарыла.</p> <p>3. Автомобиль юлларын ремонтлау һәм капитал ремонтлау хисабына гомуми файдаланудагы жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының норматив таләпләргә туры килә торган озынлыгын саклап калу.</p> <p>4. Гомуми файдаланудагы жирле эһәмияткә ия автомобиль юлларының, урам тротуарларының норматив таләпләргә туры килә торган озынлыгын арттыру.</p> <p>5. Гомуми файдаланудагы жирле эһәмияттәге автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлегә дәрәжәсен арттыруны тәэмин итү.</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2021 ел
Программаның	1. Кама Тамагы муниципаль районының торак

<p>максатчан күрсәткечләре</p>	<p>пунктлары чикләрендә урнашкан, транспорт-эксплуатация күрсәткечләренә норматив таләпләргә жавап бирмәгән гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының, урам тротуарларының озынлыгы өлешен киметү;</p> <p>2. Эшләү режимында хәрәкәткә хезмәт күрсәтүче Кама Тамагы муниципаль районы чикләрендәге гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының озынлыгы өлешен кыскарту;</p> <p>3. Кама Тамагы муниципаль районы чикләрендә урнашкан гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләре саны тиешле юл шартлары аркасында киметү</p>
<p>Программаның төп чаралары исемлеге</p>	<p>1. Кама Тамагы муниципаль районының торак пунктлары чикләрендәге жирле әһәмияттәге автомобиль юллары һәм тротуарлар, жирле әһәмияттәге автомобиль юллары төзү;</p> <p>2. Кама Тамагы муниципаль районының юл хужалыгы белән идарә итү системасын камилләштерү.</p>
<p>Программаны ресурслар белән тәэмин итү</p>	<p>Программаны финанслау Кама Тамагы муниципаль районының жирле бюджеты хисабына карала;</p> <p>2021 елга финанслауның гомуми күләме 17 439,06918 мең сум тәшкил итә;</p> <p>Искәрмә: Программаны финанслау күләме Кама Тамагы муниципаль районы бюджеты чаралары мөмкинлекләрен исәпкә алып, һәм фаразланган характер йөртә.</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижәләре</p>	<p>1. Муниципаль берәмлекләренң торак пунктлары чикләрендәге асфальт юлларның озынлыгы:</p> <p>«Куйбышев Затоны шәһәр тибындагы поселогы» тукталышы - Столяров ур., Кама Тамагы муниципаль районы - 0,550км;</p> <p>Горняклар урамы, Кама Тамагы муниципаль районы буенча «Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» 0,450км тәшкил итәчәк;</p> <p>3. Кама Тамагы муниципаль районының «Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенң торак пункты чигендәге урам тротуарының озынлыгы 0,500 км тәшкил итәчәк;</p> <p>4. Кама Тамагы муниципаль районының “Салават күпере” 1 нче балалар бакчасы” МБДУ янындагы “Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогында” жәяүлеләр коймасы 50п.м тәшкил итәчәк.</p>

1 БҮЛЕК. ДӘҮЛӘТ ПРОГРАММАСЫН ТОРМЫШКА АШЫРУ ӨЛКӘСЕНЕҢ АГЫМДАГЫ ТОРЫШЫ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

1.1. Кама Тамагы муниципаль районы икътисадына автомобиль юллары һәм урам тротуарлары челтәрен үстерүнең йогынтысы.

Юл хужалыгы икътисад тармакларының берсе, аның үсеше ил икътисадының гомуми торышына турыдан-туры бәйле, һәм шул ук вакытта юл хужалыгы икътисад инфраструктурасының бер элементы буларак аның үсешенә йогынты ясый.

Транспортның иң киң таралган, мобил төрләренә берсе буларак автомобиль транспорты аларда төрле инженер корылмалары комплексы булган автомобиль юллары челтәре булуны таләп итә. Автомобиль юлларының, катлаулы инженер-техник корылмалар буларак, кайбер үзенчәлекләре бар, атап әйткәндә:

- автомобиль юллары матди, күп хезмәт сорый торган линия корылмаларынан гыйбарәт, аларның эчтәлеге зур финанс чыгымнарын таләп итә;

- автомобиль транспортының башка төрләренән аермалы буларак - барлык транспорт төре өчен иң кулай, ә аның аерылгысыз элементы - автомобиль юлы - илнең барлык гражданның, транспорт чаралары йөртүчеләренә һәм пассажирларына, һәм жәяүлеләргә мөмкин;

- төзелешнең башлангыч бәясеннән тыш, автомобиль юлларын реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту шулай ук зур чыгымнар таләп итә.

Теләсә нинди товарныкы кебек үк, автомобиль юлы да билгеле бер куллану үзлекләренә ия, ә атап әйткәндә: уңайлы һәм хәрәкәт уңайлылыгы; хәрәкәт тизлеге; хәрәкәт иминлеге; хәрәкәт иминлеге; хәрәкәт экономиялеге; озак яшәү; эчтәлекнең кыйммәте; экологик иминлек.

Иң аз һәм чикләнгән финанс ресурслары булган автомобиль юлларында халыкның һәм ил икътисадының ихтыяжларын максималь канәгатьләндерү юл хужалыгын финанслау буенча дөүләт эшчәнлеге юнәлешләренә берсе булып тора.

Юл хужалыгының икътисадка йогынтысын бәяләү, икътисады чыгымнарны бәяләүгә караганда, шактый катлаулы проблемаларны үз эченә ала. Бу берничә сәбәп белән билгеләнә. Беренчедән, юллар челтәренә сыйфатлы күрсәткелләрен яхшырту яки хәрәкәтнең уртача тизлеген арттыру исәбенә вакытны экономияләү исәбенә сәфәрләренә комфортлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру кебек кайбер уңай нәтижеләр акчалата эквивалентта чагыла алмый. Икенчедән, күп санда гражданның кагыла торган транспорт чыгымнарын киметү формасында нәтижә фаразлау авыр. Өченчедән, автомобиль юллары челтәрен камилләштерүгә бәйле кайбер уңай нәтижеләргә икътисадның төрле өлкәләрендә ирешеләргә мөмкин. Шуңа күрә аларны сан күрсәткелләрендә бәяләү һәрвакытта да мөмкин түгел.

Юл челтәренә торышын яхшырту күрсәткелләре булып түбәндәгеләр тора:

- агымдагы чыгымнарны, беренче чиратта автомобиль юлларынан файдаланучылар өчен агымдагы чыгымнарны киметү;

- янәшәдәге территорияләренә гомуми икътисады үсешен стимуллаштыру;

- пассажирлар йөртү өчен дә, юлда булган йөкләргә үтү өчен дә вакыт экономиясе;

- юл-транспорт һәлакәтләренә һәм матди зыянның кимүе;

- юлда йөрү уңайлылыгын һәм комфортлылыгын арттыру;

- жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү.

Автомобиль юллары роленә социаль әһәмияте түбәндәге күрсәткелләргә буенча бәяләнергә мөмкин: ирекле вакытны экономияләү, халыкны эш белән тәэмин итүне арттыру һәм халыкның миграциясен киметү һ.б.

Гомумән алганда, юл шартларын яхшырту түбәндәгеләргә китерә:

- йөк ташу һәм пассажирлар йөртү вакытын кыскарту (хәрәкәт тизлеген арттыру исәбенә);

- пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның (ягулык-майлау материалларының (алга таба - ГСМ) чыгымнарын кыскарту, юлларның канәгатьләнерлек булмаган сыйфаты, хезмәт житештерүчәнлеген арттыру аркасында транспорт чараларының тузуын киметү исәбенә);

- транспорт уңайлылығын арттыру;

- стихияле бәла-казаларның нәтижәләрен киметү;

- юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү;

- экологик вәзгыятьне яхшырту (хәрәкәт тизлеген үстерү, ягулык-майлау материаллары чыгымнарын киметү исәбенә).

Шул рәвешле, юл шартлары илнең икътисадый үсешенең барлык мөһим күрсәткечләренә йогынты ясый. Дөнъяның күп кенә илләрендә кризислы икътисадый хәлләрдән чыгу юл төзелеше үсеше белән башлана. Бу шулай ук юл хужалыгына жибәрелә торган акчаларның 35-40 проценты юл хужалыгы оешмаларының тиешле салым түләүләре рәвешендә барлык дәрәжәдәге бюджетларга кире кайтуы белән аңлатыла.

1.2. Кама Тамагы муниципаль районында гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын һәм урам тротуарларын үстерү проблемалары.

Хәзерге вакытта юлларның озынлыгы 286,6 км тәшкил итә.

Автомобиль юллары һәм урам тротуарлары әйләнә-тирә мохит, кешенең хужалык эшчәнлегенә һәм транспорт чараларының даими йогынтысы йогынтысына дучар ителә, нәтижәдә юлларның техник-эксплуатация торышы үзгәрә. Аларны норматив таләпләргә туры китерү өчен юл эшләренең төрле төрләрен үтәү зарур:

- автомобиль юлын һәм урам тротуарларын карап тоту - автомобиль юлының техник торышын тиешле тәртиптә тоту, аның техник торышын бәяләү, шулай ук юл хәрәкәте куркынычсызлыгын оештыру һәм тәэмин итү эшләре комплексы;

- автомобиль юлын ремонтлау - автомобиль юлының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торгызу эшләре комплексы, аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылығының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый;

- автомобиль юлын капитал ремонтлау - автомобиль юлының, юл корылмаларының һәм (яисә) аларның өлешләренең конструктив элементларын алыштыру һәм (яисә) торгызу эшләре комплексы, аларны үтәү автомобиль юлы классының һәм автомобиль юлы категориясенең билгеләнгән рөхсәт ителгән күрсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны үтәгәндә автомобиль юлының ышанычлылығының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла торган эшләр комплексы автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләре үзгәрми;

- автомобиль юлын реконструкцияләү - автомобиль юлының параметрларын, аның участокларын, автомобиль юлының классын һәм (яисә) категориясен үзгәртүгә алып баручы йә автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрен үзгәртүгә китерерлек эшләр комплексы.

Юллар челтәренең торышы юлларны карап тоту, ремонтлау, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү эшләрен үз вакытында башкару сыйфатына, тулылыгына һәм сыйфатына билгеләнә һәм аларның чикләнгән күләмнәре шартларында финанс ресурсларын бүлү күләмнәренә турыдан-туры бәйле.

Хэрэкэтнең интенсивлыгы даими үсү шартларында юл тармагын рәсми рәвештә теркәп булмау, транспорт чараларының йөк күтәрүчәнлеген арттыру ягына таба хэрэкэт составы үзгәрү ремонтара срокларны үтәмәүгә, ремонтланмаган кишәрлекләрнең санын туплауга, төзекләнделерелмәгән нормативлардан һәм транспорт-эксплуатацияләү торышы канәгәтләнелерлек булмаган кишәрлекләрнең санын арттыруга китерә.

Күрсәткечләрне яхшырту өчен автомобиль юлларын норматив хәлгә китерү өчен бүлеп бирелгән акчаларны арттыру зарур.

Жирле бюджетта акча булмау сәбәпле, гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия автомобиль юлларын тотуга акча бүлеп бирүне арттыру этаплап алып барылачак (ел саен 10-20%ка арттыру).

Автомобиль юлларында хэрэкэт ешлыгының озынлык һәм үткәрү сәләте арту белән чагыштырганда үсеш темплары арту, автомобиль юллары авыл жирлекләренең автомобиль юлларында һәлакәтләр дәрәжәсе артуга китерә.

Автомобиль ташуларының фаразлана торган күләмнәрен тәмин итү өчен аларны транспорт-эксплуатация торышы буенча норматив таләпләргә туры китерү таләп ителә.

Транспорт-эксплуатация күрсәткечләре булган автомобиль юллары буенча норматив таләпләргә туры килми торган йөк ташуның үзкыйммәте арта, ә хэрэкэт иминлеге начарая.

Югарыда баян ителгәннәрне исәпкә алып, чикләнгән финанс чаралары шартларында автомобиль юлларының проблемалы участоклары санын мөмкин кадәр киметү максатында аларны оптималь файдалану бурычы тора.

Кама Тамагы муниципаль берәмлегендә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерүдә программалы-максатчан алым куллану финанс ресурслары чикләнгән шартларда юл тармагындагы кичектергесез проблемаларны хәл итүгә акчаларны системалы рәвештә юнәлтергә һәм барлык дәрәжәдәге бюджетларның көчләрен координацияләргә мөмкинлек бирәчәк.

Программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру түбәндәге куркынычлар белән бәйле:

илдәге социаль-иқътисадыи вәзгыятьнең начараяуы куркынычы, бу иқътисад үсеше темпларының һәм инвестиция активлыгы дәрәжәсенең кимүендә, бюджет кытлыгының барлыкка килүендә, юл тармагын финанслау күләмнәрен кыскартуда чагыла;

төзелеш материалларына, машиналарга, махсушлаштырылган жайланмаларга бәяләрнең фаразлана торган, тизләтелгән үсеше белән чагыштырганда инфляциянең факттагы дәрәжәсен арттыру куркынычы, бу юл эшләре бәясен арттыруга, авыл жирлегендәге автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау, ремонтлау һәм тоту күләмнәрен киметүгә китерергә мөмкин;

акча чыгымнары нормативлары нигезендә автомобиль юлларын карап тоту, ремонтлау һәм капитал ремонтлау эшләрен финанслауга күчү тоткарлану куркынычы, бу Программаны гамәлгә ашыру чорында авыл жирлегендәге автомобиль юлларын ремонтлау эшләрен башкаруда тупланган отставканы шактый киметергә һәм Программада планлаштырылган күрсәткечләр күләменә ирешергә мөмкинлек бирмәячәк.

2 кисәк. ДӘҮЛӘТ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЫ ҺӘМ БУРЫЧЫ, ДӘҮЛӘТ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ, ТОРМЫШКА АШЫРУ СРОКЛАРЫ

Муниципаль программаның максаты - Кама Тамагы муниципаль районы юл хужалыгының өзлексез һәм имин эшләвен тәмин итү.

Муниципаль программа максатларына ирешү муниципаль берәмлекнең торак пунктлары чикләрендә гомуми файдаланудагы жирле әһәмияткә ия булган автомобиль юлларын, урам тротуарларын саклап калу һәм үстерү бурычларын хәл итү юлы белән тәмин ителә.

Муниципаль программаның бурычын хәл итү түбәндәге максатчан күрсәткечләргә ирешү юлы белән тәмин ителәчәк:

муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендә урнашкан, транспорт-эксплуатация күрсәткечләренә норматив таләпләргә җавап бирмәгән гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының, урам тротуарларының озынлыгы 40 %ка кадәр кимиячәк;

муниципаль берәмлекнең торак пункты чикләрендәге гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында юл-транспорт һәлакәтләре саны юлның тиешле шартлары аркасында түбәнәя һәм 1 берәмлек тәшкит итә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру бер этапта планлаштырыла.

3 БҮЛЕК. ПРОГРАММАНЫҢ НИГЕЗЛӘНЭШЕ

Программаны җаваплы башкаручы булып Кама Тамагы муниципаль районы башкарма комитеты тора. 2021 елга программа чараларын финанслау күләме жирле бюджеттан 17 439,06918 мең сум тәшкит итә.

Программа «Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең торак пункты чикләрендә урнашкан тротуар юлларын салу, «Куйбышев Затоны шәһәр тибындагы поселогы» һәм «Тенеш шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлекләренең торак пунктлары чикләрендә асфальт-бетон өслекле юл челтәрләрен төзү гамәлләрен үз эченә ала.

Программа чараларын тормышка ашыру юл хәрәкәте иминлеген арттыруга, торак пунктка транспорт үтемлелеген тәмин итүгә юнәлдерелгән.

Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге муниципаль программага 1 нче таблицада китерелде (кушымтада бирелә).

4 БҮЛЕК. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

Муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру муниципаль районның жирле бюджеты акчалары исәбеннән, шул исәптән жирле бюджетка түләүләр исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Финанслау күләме, барлыгы - 17 439,06918 мең сум.

5 БҮЛЕК. МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУНЫҢ КӨТЕЛГӘН СОҢҒЫ НӘТИҖӘЛӘРЕ

Муниципаль программаны гамэлгә ашыру чорында муниципаль берәмлекнең торак пунктларында 1,0 км юл асфальтланачак, 0,500 км урам тротуары төзеләчәк, шулай ук 50п.м жәяүлеләр коймасы куелачак.

Әлеге нәтижеләргә ирешү халыкның транспорт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлегенә нигезендә хәрәкәтләнү буенча үсә баручы ихтияжларын канәгатьләндерүне аңлата, ул халыкның тормыш сыйфатын һәм икътисадның үсеш дәрәжәсен билгели торган мөһим параметрлар исәбенә керә.

1 нче таблица

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫНЫҢ МЕРОПРИЯТЪ МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ БЕРЕНЧЕ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН.

Кама Тамагы муниципаль районының гомуми файдаланудагы жирле әһәмияттәге юлларында юл эшләре программасына кертелгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлегенә 2021 елга

№ т/б	Объект исеме	Км куәте, пог.м, кв. м	Гамәлдәге бәяләрдә капиталь кертәмләр- мен сум
1	2	3	4
1.	. Тенеш ш.т.п, Горняков ур.	450м.	17299,99
2.	Куйбышев ш.т.б., Столяров ур.,	550м.	
3.	Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогында тротуар төзү, ("Акчарлак" СОКдан полициягә кадәр)	500м.	
Бүленмәгән акчалар			0,01
2021 елга МДФ планы буенча барлыгы			17 300,0
I.	2020 елның бюджет йөкләмәләрен үтәү		0,00
II.	БДД буенча чаралар ирәкле калдыклар исәбеннән, шул исәптән:		139,069
1.	Кама Тамагы шәһәр тибындагы поселогында "Салават күпере" балалар бакчасы" МБББУ янында жәяүлеләр өчен киртә төзү	50п.м.	139,069
Бүленмәгән акчалар			0,00018
МДФның фактик калдыгы буенча барлыгы 2021 елның 1 гыйнварына			139,06918

Муниципаль юл фондларының бюджет ассигнованиеләре кысаларында әлеге Килешүнең 5 статьясындагы 3 пункты нигезендә ел саен төзелә